

รายงานของผู้สอบบัญชีและงบการเงิน

ธนาคารแห่งประเทศไทย

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2557

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

รายงานของผู้สอบบัญชี

เสนอ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ตรวจสอบงบการเงินของธนาคารแห่งประเทศไทย ซึ่งประกอบด้วย งบแสดงฐานะการเงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2557 และงบกำไรขาดทุน งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้นและงบกระแสเงินสด สำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกัน รวมถึงหมายเหตุสรุบบัญชี การบัญชีที่สำคัญและหมายเหตุเรื่องอื่นๆ

ความรับผิดชอบของผู้บริหารต่องบการเงิน

ผู้บริหารเป็นผู้รับผิดชอบในการจัดทำและการนำเสนองบการเงินเหล่านี้โดยถูกต้องตามที่ควร ตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินและตามพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย และรับผิดชอบเกี่ยวกับการควบคุมภายในที่ผู้บริหารพิจารณาว่าจำเป็นเพื่อให้สามารถจัดทำงบการเงินที่ปราศจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด

ความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชี

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้รับผิดชอบในการแสดงความเห็นต่องบการเงินดังกล่าว จากผลการตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ปฏิบัติงานตรวจสอบตามมาตรฐานการสอบบัญชี ซึ่งกำหนดให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินปฏิบัติตามข้อกำหนดด้านจรรยาบรรณ รวมถึงวางแผนและปฏิบัติงานตรวจสอบเพื่อให้ได้ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลว่างบการเงินปราศจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญหรือไม่

การตรวจสอบรวมถึงการใช้วิธีการตรวจสอบเพื่อให้ได้มาซึ่งหลักฐานการสอบบัญชีเกี่ยวกับจำนวนเงิน และการเปิดเผยข้อมูลในงบการเงิน วิธีการตรวจสอบที่เลือกใช้ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของผู้สอบบัญชี ซึ่งรวมถึงการประเมินความเสี่ยงจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญของงบการเงินไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด ในการประเมินความเสี่ยงดังกล่าว ผู้สอบบัญชีพิจารณาการควบคุมภายในที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำและการนำเสนองบการเงินโดยถูกต้องตามที่ควรของกิจการ เพื่อออกแบบวิธีการตรวจสอบที่เหมาะสมกับสถานการณ์ แต่ไม่ใช่เพื่อวัตถุประสงค์ในการแสดงความเห็นต่อประสิทธิภาพ

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

ของการควบคุมภายในของกิจการ การตรวจสอบรวมถึงการประเมินความเหมาะสมของนโยบายการบัญชี
ที่ผู้บริหารใช้และความสมเหตุสมผลของประมาณการทางบัญชีที่จัดทำขึ้นโดยผู้บริหาร รวมทั้งการประเมิน
การนำเสนองบการเงินโดยรวม

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเชื่อว่าหลักฐานการสอบบัญชีที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน
ได้รับเพียงพอและเหมาะสมเพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการแสดงความเห็นของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

ความเห็น

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเห็นว่า งบการเงินข้างต้นนี้แสดงฐานะการเงินของธนาคาร
แห่งประเทศไทย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2557 และผลการดำเนินงานและกระแสเงินสด สำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกัน
โดยถูกต้องตามที่ควรในสาระสำคัญตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินและตามพระราชบัญญัติธนาคาร
แห่งประเทศไทย

(นางสาวพวงขมนาถ จริยะจินดา)

รองผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน ปฏิบัติราชการแทน

ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน

(นางสาวเข็มฉวีรัตน์ จิตราวีริยะกุล)

ผู้อำนวยการสำนักตรวจสอบการเงินที่ 3

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

วันที่ 18 มีนาคม 2558

ธนาคารแห่งประเทศไทย
งบแสดงฐานะการเงิน
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2557

			หน่วย : บาท
	หมายเหตุ	2557	2556
สินทรัพย์			
เงินสดและเงินฝาก	4	607,943,908,900	492,994,426,691
สิทธิซื้อส่วนสำรองและสิทธิพิเศษถอนเงิน	5	70,208,301,231	73,455,069,061
เงินลงทุนในหลักทรัพย์	6	2,601,115,563,286	2,981,605,814,745
เงินให้กู้ยืม	7	167,558,982,163	200,496,570,557
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	8	5,959,017,072	5,419,072,897
สินทรัพย์อื่น	9	74,503,413,001	118,625,279,900
รวมสินทรัพย์		<u>3,527,289,185,653</u>	<u>3,872,596,233,851</u>
หนี้สินและทุน			
เงินรับฝาก	10	337,023,468,495	448,361,528,595
สิทธิพิเศษถอนเงินที่ได้รับจัดสรร	11	46,338,537,775	49,044,462,424
หลักทรัพย์ขายโดยมีสัญญาซื้อคืน	12	271,360,000,000	257,790,000,000
ตราสารหนี้ธนาคารแห่งประเทศไทย	13	3,494,273,987,795	3,471,646,920,748
หนี้สินอื่น	14	78,787,279,424	72,255,189,646
รวมหนี้สิน		<u>4,227,783,273,489</u>	<u>4,299,098,101,413</u>

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

ธนาคารแห่งประเทศไทย
งบแสดงฐานะการเงิน (ต่อ)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2557

	หมายเหตุ	2557	หน่วย : บาท 2556
หนี้สินและทุน (ต่อ)			
ทุน			
ทุนประเดิม		20,000,000	20,000,000
เงินจัดสรรตามกฎหมาย	15	27,307,931,128	27,307,931,128
เงินสำรองเพื่อรักษาระดับกำไรนำส่งรัฐ	16	624,075,747	624,075,747
เงินสำรองอันเกิดจากการตีราคาสินทรัพย์และหนี้สิน	17	(93,975,284,695)	117,680,024,858
ขาดทุนสะสม	18	(572,901,331,397)	(442,656,329,363)
ขาดทุนสุทธิสำหรับงวด		(61,569,478,619)	(129,477,569,932)
รวมทุน		(700,494,087,836)	(426,501,867,562)
รวมหนี้สินและทุน		3,527,289,185,653	3,872,596,233,851

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

ประสาร ไตรรัตน์วรกุล

(นายประสาร ไตรรัตน์วรกุล)

ผู้ว่าการ

ดวงขวัญ โทณกุล

(นางสาวดวงขวัญ โทณกุล)

ผู้อำนวยการอาวุโส ฝ่ายการเงินและการบัญชี

ธนาคารแห่งประเทศไทย
งบกำไรขาดทุน
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2557

	หมายเหตุ	2557	2556
หน่วย : บาท			
รายได้			
ดอกเบียร์รับ		47,024,409,987	36,622,578,375
ค่าธรรมเนียม		930,162,544	697,025,639
กำไรจากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศสุทธิ		9,442,625,391	-
รายได้อื่น	19	<u>2,018,101,022</u>	<u>15,209,655,829</u>
รวมรายได้		<u>59,415,298,944</u>	<u>52,529,259,843</u>
ค่าใช้จ่าย			
ดอกเบียร์จ่าย		109,575,584,306	133,140,539,485
ขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศสุทธิ		-	42,484,910,562
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับพนักงาน		4,264,615,938	3,811,677,582
ค่าใช้จ่ายอื่น		<u>7,144,577,319</u>	<u>2,569,702,146</u>
รวมค่าใช้จ่าย		<u>120,984,777,563</u>	<u>182,006,829,775</u>
ขาดทุนสุทธิ		<u>(61,569,478,619)</u>	<u>(129,477,569,932)</u>

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

ธนาคารแห่งประเทศไทย
งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2557

	หมายเหตุ	2557	หน่วย : บาท 2556
ขาดทุนสุทธิ		(61,569,478,619)	(129,477,569,932)
กำไร(ขาดทุน)เบ็ดเสร็จอื่น			
ส่วนเปลี่ยนแปลงในบัญชีเงินสำรองอันเกิดจาก			
การตีราคาสินทรัพย์และหนี้สิน		(211,655,309,553)	234,148,670,686
ขาดทุนจากการประมาณการตาม			
หลักคณิตศาสตร์ประกันภัย		(767,432,102)	(280,732,851)
รวมกำไร(ขาดทุน)เบ็ดเสร็จอื่นสุทธิ		<u>(212,422,741,655)</u>	<u>233,867,937,835</u>
กำไร(ขาดทุน)เบ็ดเสร็จรวม		<u><u>(273,992,220,274)</u></u>	<u><u>104,390,367,903</u></u>

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

ธนาคารแห่งประเทศไทย
งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของทุน
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2557

	หน่วย : บาท						รวม
	ทุนประเดิม	เงินจัดสรร ตามกฎหมาย	เงินสำรอง	เงินสำรองอันเกิด	ขาดทุนสะสม	กำไร(ขาดทุน)สุทธิ	
			เพื่อรักษาระดับ กำไรนำส่งรัฐ	จากการตีราคา สินทรัพย์และหนี้สิน			
ยอดคงเหลือยกมา ณ 1 มกราคม 2556	20,000,000	27,307,931,128	624,075,747	(116,468,645,828)	(333,375,845,141)	(108,999,751,371)	(530,892,235,465)
การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นระหว่างปี							
โอนขาดทุนสุทธิงวดก่อนเข้าขาดทุนสะสม	-	-	-	-	(108,999,751,371)	108,999,751,371	-
กำไร(ขาดทุน)เบ็ดเสร็จรวม	-	-	-	234,148,670,686	(280,732,851)	(129,477,569,932)	104,390,367,903
ยอดคงเหลือ ณ 31 ธันวาคม 2556	<u>20,000,000</u>	<u>27,307,931,128</u>	<u>624,075,747</u>	<u>117,680,024,858</u>	<u>(442,656,329,363)</u>	<u>(129,477,569,932)</u>	<u>(426,501,867,562)</u>
ยอดคงเหลือยกมา ณ 1 มกราคม 2557	20,000,000	27,307,931,128	624,075,747	117,680,024,858	(442,656,329,363)	(129,477,569,932)	(426,501,867,562)
การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นระหว่างปี							
โอนขาดทุนสุทธิงวดก่อนเข้าขาดทุนสะสม	-	-	-	-	(129,477,569,932)	129,477,569,932	-
กำไร(ขาดทุน)เบ็ดเสร็จรวม	-	-	-	(211,655,309,553)	(767,432,102)	(61,569,478,619)	(273,992,220,274)
ยอดคงเหลือ ณ 31 ธันวาคม 2557	<u>20,000,000</u>	<u>27,307,931,128</u>	<u>624,075,747</u>	<u>(93,975,284,695)</u>	<u>(572,901,331,397)</u>	<u>(61,569,478,619)</u>	<u>(700,494,087,836)</u>

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

ธนาคารแห่งประเทศไทย
งบกระแสเงินสด
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2557

	หน่วย : บาท
หมายเหตุ	2557
	2556
กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน	
ขาดทุนสุทธิ	(61,569,478,619)
รายการปรับกระทบขาดทุนสุทธิเป็นเงินสดรับ (จ่าย)	(129,477,569,932)
จากกิจกรรมดำเนินงาน :	
ค่าเสื่อมราคาและรายการจ่ายตัดบัญชี	529,378,995
กำไรจากการจำหน่ายที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	551,754,080
สินทรัพย์ระหว่างทำตัดจำหน่าย	(2,453,316)
กำไรจากการจำหน่ายเงินลงทุน	(157,957,787)
รายได้ดอกเบี้ย	646,858
ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ย	6,405,134
(กำไร)ขาดทุนจากการเปลี่ยนต้นทุนสินทรัพย์และหนี้สิน	(1,848,412,896)
เงินตราต่างประเทศที่ไม่ใช่เงินสด	(13,024,959,146)
กำไรจากการลดยอดเงินกันไว้เพื่อขาดทุนจากภาวะรับขายฝาก	(47,024,409,987)
รายได้ค้ำรับลดลงสุทธิ	(36,622,578,375)
ค่าใช้จ่ายค้ำจ่ายเพิ่มขึ้นสุทธิ	109,575,584,306
ค่าใช้จ่ายล่วงหน้า(เพิ่มขึ้น)ลดลงสุทธิ	(14,946,380,447)
เงินตราต่างประเทศที่ไม่ใช่เงินสด	103,046,627,810
กำไรจากการลดยอดเงินกันไว้เพื่อขาดทุนจากภาวะรับขายฝาก	(59,522,140)
รายได้ค้ำรับลดลงสุทธิ	(80,870,157)
ค่าใช้จ่ายค้ำจ่ายเพิ่มขึ้นสุทธิ	1,447,407
ค่าใช้จ่ายล่วงหน้า(เพิ่มขึ้น)ลดลงสุทธิ	303,257
เงินตราต่างประเทศที่ไม่ใช่เงินสด	60,020,272
เงินตราต่างประเทศที่ไม่ใช่เงินสด	1,258,528,735
เงินตราต่างประเทศที่ไม่ใช่เงินสด	(1,847,700,208)
เงินตราต่างประเทศที่ไม่ใช่เงินสด	(14,025,050,832)
เงินตราต่างประเทศที่ไม่ใช่เงินสด	55,535,558,791
เงินตราต่างประเทศที่ไม่ใช่เงินสด	47,814,236,660
เงินตราต่างประเทศที่ไม่ใช่เงินสด	43,463,492,330
เงินตราต่างประเทศที่ไม่ใช่เงินสด	(79,167,064,495)
เงินตราต่างประเทศที่ไม่ใช่เงินสด	(91,894,349,751)
กำไร(ขาดทุน)จากการดำเนินงานก่อนการเปลี่ยนแปลงใน	
สินทรัพย์/หนี้สินดำเนินงาน	(45,377,878,667)
	7,104,701,370
หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้	

ธนาคารแห่งประเทศไทย
งบกระแสเงินสด (ต่อ)
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2557

	หน่วย : บาท	
หมายเหตุ	2557	2556
สินทรัพย์ดำเนินงาน (เพิ่มขึ้น) ลดลง		
เงินฝากต่างประเทศ	(64,214,450,810)	207,076,776,834
สิทธิซื้อส่วนสำรองและสิทธิพิเศษถอนเงิน	(835,316,516)	(2,263,374,619)
เงินให้กู้ยืม	32,813,628,745	4,606,360,200
สินทรัพย์อื่น	(2,621,205,876)	(506,809,135)
หนี้สินดำเนินงาน เพิ่มขึ้น (ลดลง)		
เงินรับฝาก	(111,336,903,080)	61,163,326,874
หลักทรัพย์ขายโดยมีสัญญาซื้อคืน	13,570,000,000	102,490,000,000
ตราสารหนี้ธนาคารแห่งประเทศไทย	(8,378,881,952)	(425,852,929,557)
หนี้สินอื่น	(795,256,846)	(1,791,165,669)
เงินสดสุทธิใช้ไปในกิจกรรมดำเนินงาน	(187,176,265,002)	(47,973,113,702)
กระแสเงินสดจากกิจกรรมลงทุน		
เงินสดจ่ายจากการซื้อหลักทรัพย์ในประเทศ	(24,258,713,498)	(14,643,140,271)
เงินสดรับจากการจำหน่ายหลักทรัพย์ในประเทศ	50,831,000,000	37,655,000,000
เงินสดจ่ายจากการซื้อหลักทรัพย์ต่างประเทศ	(12,148,401,090,603)	(16,462,452,482,881)
เงินสดรับจากการจำหน่ายหลักทรัพย์ต่างประเทศ	12,365,059,621,998	16,494,951,334,270
เงินสดจ่ายจากการซื้อที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	(995,563,165)	(321,185,904)
เงินสดรับจากการจำหน่ายที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	3,164,244	161,538,207
เงินสดสุทธิได้มาจากกิจกรรมลงทุน	242,238,418,976	55,351,063,421
เงินสำรองอันเกิดจากการตีราคาสินทรัพย์และหนี้สินในเงินสด	794,836,111	4,402,732,862
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดเพิ่มขึ้นสุทธิ	55,856,990,085	11,780,682,581
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ณ วันต้นงวด	140,724,380,418	128,943,697,837
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ณ วันสิ้นงวด	196,581,370,503	140,724,380,418

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

ธนาคารแห่งประเทศไทย
หมายเหตุประกอบงบการเงิน
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2557

1. ข้อมูลทั่วไป

ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) จัดตั้งตามพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย พุทธศักราช 2485 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (พ.ร.บ. ธปท.) โดยมีวัตถุประสงค์ในการดำเนินภารกิจอันพึงเป็นงานของธนาคารกลางเพื่อดำรงไว้ซึ่งเสถียรภาพทางการเงิน และเสถียรภาพของระบบสถาบันการเงินและระบบการชำระเงิน

2. เกณฑ์การจัดทำงบการเงิน

งบการเงินของ ธปท. ได้จัดทำขึ้นตามที่กำหนดไว้ใน พ.ร.บ. ธปท. โดยมาตรา 54 กำหนดให้การบัญชีของ ธปท. จัดทำตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป เว้นแต่คณะกรรมการ ธปท. จะกำหนดเฉพาะเรื่องเป็นอย่างอื่น เพื่อให้สอดคล้องกับการปฏิบัติของธนาคารกลางอื่นโดยทั่วไป

งบการเงินนี้เป็นงบการเงินของ ธปท. โดยไม่รวมทุนสำรองเงินตรา กิจการธนบัตร และกองทุนเพื่อการฟื้นฟู และพัฒนาระบบสถาบันการเงิน จัดทำขึ้นโดยใช้เกณฑ์ราคาทุนเดิม เว้นแต่จะได้เปิดเผยเป็นอย่างอื่นในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 3 เรื่องนโยบายการบัญชีที่สำคัญ

3. นโยบายการบัญชีที่สำคัญ

3.1 การรับรู้รายได้และค่าใช้จ่าย

รายได้และค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยรับรู้ตามเกณฑ์สัดส่วนของเวลาและอัตราผลตอบแทนที่แท้จริง เว้นแต่จะเปิดเผยเป็นอย่างอื่นในนโยบายการบัญชีเฉพาะเรื่อง ส่วนรายได้และค่าใช้จ่ายที่มีดอกเบี้ยรับรู้ตามเกณฑ์คงค้าง

3.2 การรับรู้ผลจากการตีราคาสินทรัพย์และหนี้สิน

กำไรหรือขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจริงจากการตีราคาสินทรัพย์และหนี้สินของ ธปท. จะรับรู้เข้าเงินสำรองอันเกิดจากการตีราคาสินทรัพย์และหนี้สินในส่วนของทุน ตามที่กำหนดไว้ในมาตรา 16 แห่ง พ.ร.บ. ธปท.

3.3 รายการที่เป็นเงินตราต่างประเทศ

รายการที่เป็นเงินตราต่างประเทศบันทึกเป็นเงินบาทโดยใช้อัตราแลกเปลี่ยน ณ วันที่เกิดรายการสินทรัพย์และหนี้สินที่เป็นเงินตราต่างประเทศ ณ วันสิ้นปี แปลงค่าเป็นเงินบาทโดยใช้อัตราแลกเปลี่ยน ณ วันสิ้นปีที่รายงาน กำไรหรือขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจริงจากการแปลงค่าสินทรัพย์และหนี้สินที่เป็นเงินตราต่างประเทศ ณ วันสิ้นปี จะรับรู้เข้าเงินสำรองอันเกิดจากการตีราคาสินทรัพย์และหนี้สินในส่วนของทุน

กำไรขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ จะรับรู้ในงบกำไรขาดทุนเมื่อมีการลดลงของฐานะเงินตราต่างประเทศในแต่ละสกุลเงิน การคำนวณต้นทุนเงินตราต่างประเทศใช้วิธีถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักของรายการเงินตราต่างประเทศที่ได้มาแต่ละสกุลเงินเป็นรายวัน เพื่อเป็นต้นทุนของรายการขายในวันนั้น ทั้งนี้ นโยบายการบัญชีดังกล่าวสอดคล้องกับการปฏิบัติของธนาคารกลางอื่นซึ่งคณะกรรมการ ธปท. กำหนด โดยอาศัยอำนาจตาม พ.ร.บ. ธปท.

3.4 สัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า (Forward Contracts)

สัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้าเป็นเครื่องมือทางการเงินที่ใช้ป้องกันความเสี่ยงที่เกิดจากความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยนแสดงด้วยมูลค่ายุติธรรม และแสดงผลกำไรขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจริงจากการเปลี่ยนแปลงมูลค่ายุติธรรมสุทธิเป็นเงินสำรองอันเกิดจากการตีราคาสินทรัพย์และหนี้สินในส่วนของทุน ทั้งนี้ จะรับรู้กำไรขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยนในงบกำไรขาดทุนเมื่อครบกำหนดชำระตามสัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า

3.5 สัญญาซื้อขายฝากเงินตราต่างประเทศ (Forward Contracts under Resale Agreements)

รพท. ระบายฝากเงินตราต่างประเทศจากส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจโดยมีภาระต้องขายคืนในอนาคตตามอัตราที่ตกลงกันได้ สัญญาซื้อขายฝากที่ยังไม่ครบกำหนดแสดงด้วยมูลค่ายุติธรรม และแสดงผลการเปลี่ยนแปลงมูลค่ายุติธรรมสุทธิเป็นเงินสำรองอันเกิดจากการตีราคาสินทรัพย์และหนี้สินในส่วนของทุน

3.6 สัญญาสวอปเงินตราต่างประเทศ (Foreign Exchange Swap Contracts)

สัญญาสวอปเงินตราต่างประเทศเป็นเครื่องมือทางการเงินที่ใช้บริหารสภาพคล่อง โดยถือเป็นการแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ 2 สกุล และมีสัญญาแลกเปลี่ยนเงินสกุลเดียวกันกลับคืนในอนาคต แสดงด้วยมูลค่าสุทธิของภาระคงค้างที่แปลงค่าเป็นเงินบาทโดยใช้อัตราแลกเปลี่ยน ณ วันสิ้นปีที่รายงาน กำไรขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจริงจากการแปลงค่าภาระคงค้างแสดงเป็นเงินสำรองอันเกิดจากการตีราคาสินทรัพย์และหนี้สินในส่วนของทุน และทยอยรับรู้ส่วนต่างอันเกิดจากการแลกเปลี่ยนเป็นดอกเบี้ยรับหรือดอกเบี้ยจ่ายตามระยะเวลาของสัญญา

3.7 สัญญาซื้อขายในอนาคต (Futures Contracts)

สัญญาซื้อขายในอนาคตเป็นเครื่องมือทางการเงินที่ใช้ป้องกันความเสี่ยงที่เกิดจากความผันผวนของราคาและอัตราดอกเบี้ยแสดงด้วยมูลค่ายุติธรรม และแสดงผลกำไรขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจริงจากการเปลี่ยนแปลงมูลค่ายุติธรรมสุทธิเป็นเงินสำรองอันเกิดจากการตีราคาสินทรัพย์และหนี้สินในส่วนของทุนและรับรู้ในงบกำไรขาดทุนเมื่อมีการชำระส่วนต่างของราคา

3.8 ทองคำ

การถือครองทองคำของ รพท. เป็นการกระจายความเสี่ยงของการบริหารสินทรัพย์ต่างประเทศ เพื่อช่วยรักษามูลค่าของเงินสำรองระหว่างประเทศ แสดงด้วยมูลค่ายุติธรรม กำไรขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจริงจากการปรับมูลค่าของทองคำแสดงรายการเป็นเงินสำรองอันเกิดจากการตีราคาสินทรัพย์และหนี้สินในส่วนของทุน และจะรับรู้ในงบกำไรขาดทุนเมื่อได้จำหน่ายทองคำ

ต้นทุนของทองคำที่จำหน่ายระหว่างปี คำนวณโดยวิธีถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก

3.9 เงินลงทุนในหลักทรัพย์

หลักทรัพย์ในประเทศ ซึ่ง รพท. ถือไว้เพื่อวัตถุประสงค์ในการดำเนินงานนโยบายการเงิน แสดงด้วยราคาทุนตัดจำหน่าย

หลักทรัพย์ต่างประเทศ ซึ่ง รพท. ถือไว้เพื่อวัตถุประสงค์ในการบริหารเงินสำรองระหว่างประเทศ แสดงด้วยมูลค่ายุติธรรม กำไรขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจริงจากการปรับมูลค่าของหลักทรัพย์แสดงรายการเป็นเงินสำรองอันเกิดจากการตีราคาสินทรัพย์และหนี้สินในส่วนของทุน และจะรับรู้ในงบกำไรขาดทุนเมื่อได้จำหน่ายหลักทรัพย์นั้น สำหรับหลักทรัพย์ที่จะถือจนครบกำหนด แสดงด้วยราคาทุนตัดจำหน่าย

ต้นทุนของหลักทรัพย์ที่จำหน่ายระหว่างปี คำนวณโดยวิธีถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก

3.10 เงินให้กู้ยืม

เงินให้กู้ยืมแสดงตามยอดเงินต้นคงค้าง ส่วนดอกเบี้ยค้างรับจากเงินให้กู้ยืมแสดงรวมไว้ในสินทรัพย์อื่น

3.11 ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์

ที่ดิน แสดงด้วยราคาทุน ส่วนอาคารและอุปกรณ์แสดงด้วยราคาทุนหลังจากหักค่าเสื่อมราคาสะสม อาคารและอุปกรณ์จะบันทึกเป็นสินทรัพย์ เมื่อมีอายุการใช้งานเกินกว่า 1 ปี และค่าเสื่อมราคาคำนวณโดยใช้วิธีเส้นตรงตามอายุการใช้งานโดยประมาณของสินทรัพย์ ดังนี้

อาคาร	สิ่งปลูกสร้างชั่วคราวและการเสริมสร้างปรับปรุง	5-20 ปี
อุปกรณ์		3-15 ปี

3.12 สินทรัพย์ไม่มีตัวตน

สินทรัพย์ไม่มีตัวตนแสดงด้วยราคาทุนหลังจากหักค่าตัดจำหน่ายสะสม และค่าตัดจำหน่ายคำนวณโดยใช้วิธีเส้นตรงตามอายุการใช้ประโยชน์ 5 ปี

3.13 การยึดตราสารหนี้

ธปท. ยึดตราสารหนี้จากสถาบันการเงินที่มีกฎหมายเฉพาะจัดตั้งขึ้น และ/หรือนิติบุคคลอื่นตามที่ ธปท. กำหนด และออกตราสารหนี้ ธปท. ให้ผู้ให้ยึดตราสารหนี้เพื่อเป็นหลักประกัน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินนโยบายการเงิน รวมทั้งเพื่อสนับสนุนการพัฒนาตลาดเงินและตลาดตราสารหนี้ของไทย

ธปท. จะรับรู้ค่าธรรมเนียมจากการทำธุรกรรมเป็นค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุน และเปิดเผยจำนวนตราสารหนี้ที่ยึดเป็นภาระผูกพันและหนี้สินที่อาจเกิดขึ้น และกรณี ธปท. นำตราสารหนี้ที่ยึดไปขายโดยมีสัญญาซื้อคืน ธปท. จะแสดงสิทธิที่จะได้รับคืนตราสารหนี้ตามสัญญาซื้อคืนด้วยมูลค่าตามสัญญาไว้ในสินทรัพย์อื่น และแสดงภาระผูกพันที่ต้องส่งคืนตราสารหนี้ไว้ในหนี้สินอื่น

3.14 ผลประโยชน์ของพนักงานหลังออกจากงาน

3.14.1 โครงการสมทบเงิน

ตามข้อบังคับธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ ให้พนักงานที่เป็นสมาชิกจ่ายเงินสะสมเข้ากองทุน และให้ ธปท. จ่ายเงินสมทบเข้ากองทุนตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด กองทุนนี้ได้จัดทะเบียนกองทุนสำรองเลี้ยงชีพตามพระราชบัญญัติกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ พ.ศ. 2530 แล้ว เงินส่วนที่ ธปท. จ่ายสมทบเข้ากองทุนดังกล่าว รับรู้เป็นค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุน

3.14.2 โครงการผลประโยชน์

โครงการผลประโยชน์ ประกอบด้วย โครงการบำเหน็จบำนาญ ตามข้อบังคับ ธปท. ว่าด้วยเงินทุนเลี้ยงชีพ และโครงการรักษาพยาบาลหลังออกจากงาน ตามระเบียบ ธปท. เรื่อง การรักษาพยาบาล

ภาระผูกพันตามโครงการผลประโยชน์ประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยด้วยวิธีคิดลดแต่ละหน่วยที่ประมาณการไว้ (Projected Unit Credit Method) แสดงเป็นหนี้สินผลประโยชน์ของพนักงานด้วยมูลค่าปัจจุบัน และรับรู้ค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุน สำหรับกำไรขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยรับรู้ในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จในงวดที่เกิดขึ้น

4. เงินสดและเงินฝาก ประกอบด้วย

	หน่วย : ล้านบาท	
	2557	2556
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด		
เงินสด	105,806	94,202
เงินฝากในประเทศ (ประเภทจ่ายคืนเมื่อทวงถาม)	11	16
เงินฝากต่างประเทศ (ประเภทจ่ายคืนเมื่อทวงถาม)	<u>90,764</u>	<u>46,506</u>
รวมเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	196,581	140,724
เงินฝากต่างประเทศ (ประเภทเงินฝากประจำและเงินฝากพิเศษ)	<u>411,363</u>	<u>352,270</u>
รวม	<u>607,944</u>	<u>492,994</u>

ธปท. ถือเงินฝากต่างประเทศ (ประเภทเงินฝากประจำ) เพื่อวัตถุประสงค์ในการบริหารเงินสำรองระหว่างประเทศ มิได้ถือไว้เพื่อการชำระภาระผูกพันระยะสั้น

5. สิทธิซื้อส่วนสำรองและสิทธิพิเศษถอนเงิน ประกอบด้วย

	หน่วย : ล้านบาท	
	2557	2556
สินทรัพย์ส่งสมทบกองทุนการเงินระหว่างประเทศทั้งหมด	68,796	72,814
หัก เงินรับฝากจากกองทุนการเงินระหว่างประเทศ บัญชีที่ 1	(8,194)	(9,345)
ตัวสัญญาใช้เงินที่ออกให้กองทุนการเงินระหว่างประเทศ	<u>(36,939)</u>	<u>(39,254)</u>
สิทธิซื้อส่วนสำรอง	23,663	24,215
สิทธิพิเศษถอนเงิน	<u>46,545</u>	<u>49,240</u>
รวม	<u>70,208</u>	<u>73,455</u>

6. เงินลงทุนในหลักทรัพย์ ประกอบด้วย

	หน่วย : ล้านบาท	
	2557	2556
หลักทรัพย์ในประเทศ		
แสดงด้วยราคาทุนตัดจำหน่าย	<u>205,530</u>	<u>233,235</u>
รวมหลักทรัพย์ในประเทศ	<u>205,530</u>	<u>233,235</u>
หลักทรัพย์ต่างประเทศ		
แสดงด้วยราคาทุนตัดจำหน่าย	51,130	100,930
แสดงด้วยมูลค่ายุติธรรม		
ราคาทุน	2,323,808	2,645,245
บวก กำไรที่ยังไม่เกิดขึ้นจริงจากการแปลงค่าและปรับมูลค่าเงินลงทุน	<u>20,647</u>	<u>2,196</u>
	<u>2,344,455</u>	<u>2,647,441</u>
รวมหลักทรัพย์ต่างประเทศ	<u>2,395,585</u>	<u>2,748,371</u>
รวม	<u>2,601,115</u>	<u>2,981,606</u>

7. เงินให้กู้ยืม ประกอบด้วย

	หน่วย : ล้านบาท	
	2557	2556
การให้กู้ยืมแก่สถาบันการเงินเพื่อผู้ที่มีความเสียหายจากอุทกภัย	165,604	198,266
การจัดสรรวงเงินแก่กองทุนการเงินระหว่างประเทศ	<u>1,955</u>	<u>2,231</u>
รวม	<u>167,559</u>	<u>200,497</u>

การให้กู้ยืมแก่สถาบันการเงินเพื่อผู้ที่มีความเสียหายจากอุทกภัย เป็นการให้กู้ยืมตามพระราชกำหนดการให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้ที่มีความเสียหายจากอุทกภัย พ.ศ. 2555

การจัดสรรวงเงินแก่กองทุนการเงินระหว่างประเทศ เป็นการจัดสรรตามภาระผูกพันกับกองทุนการเงินระหว่างประเทศ ที่แสดงไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 21.5.1

8. ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ประกอบด้วย

	ยอดคงเหลือ ณ 31 ธันวาคม 2557								สุทธิ
	ราคาทุน				ค่าเสื่อมราคาสะสม				
	ยอด ต้นงวด	เพิ่มขึ้น	ลดลง	ยอด ปลายงวด	ยอด ต้นงวด	เพิ่มขึ้น	ลดลง	ยอด ปลายงวด	
ที่ดิน	2,473	-	-	2,473	-	-	-	-	2,473
อาคารและสิ่งปลูกสร้าง	4,247	52	1	4,298	2,399	197	-	2,596	1,702
อุปกรณ์	2,684	82	39	2,727	1,754	228	39	1,943	784
สินทรัพย์ระหว่างทำ	<u>168</u>	<u>954</u>	<u>122</u>	<u>1,000</u>	-	-	-	-	<u>1,000</u>
รวม	<u>9,572</u>	<u>1,088</u>	<u>162</u>	<u>10,498</u>	<u>4,153</u>	<u>425</u>	<u>39</u>	<u>4,539</u>	<u>5,959</u>

	ยอดคงเหลือ ณ 31 ธันวาคม 2556								สุทธิ
	ราคาทุน				ค่าเสื่อมราคาสะสม				
	ยอด ต้นงวด	เพิ่มขึ้น	ลดลง	ยอด ปลายงวด	ยอด ต้นงวด	เพิ่มขึ้น	ลดลง	ยอด ปลายงวด	
ที่ดิน	2,476	-	3	2,473	-	-	-	-	2,473
อาคารและสิ่งปลูกสร้าง	4,177	71	1	4,247	2,217	182	-	2,399	1,848
อุปกรณ์	2,705	163	184	2,684	1,682	253	181	1,754	930
สินทรัพย์ระหว่างทำ	<u>357</u>	<u>293</u>	<u>482</u>	<u>168</u>	-	-	-	-	<u>168</u>
รวม	<u>9,715</u>	<u>527</u>	<u>670</u>	<u>9,572</u>	<u>3,899</u>	<u>435</u>	<u>181</u>	<u>4,153</u>	<u>5,419</u>

ค่าเสื่อมราคาประจำปี 2557 และ 2556 มีจำนวน 413 ล้านบาท และ 435 ล้านบาท ตามลำดับ

9. สินทรัพย์อื่น ประกอบด้วย

	หน่วย : ล้านบาท	
	2557	2556
สินทรัพย์ส่งสมทบกองทุนการเงินระหว่างประเทศ - เงินบาท	45,133	48,599
สินทรัพย์สุทธิจากสัญญาสวอปเงินตราต่างประเทศ	-	43,312
รายได้ค้างรับ	16,445	14,134
อื่น ๆ	<u>12,925</u>	<u>12,580</u>
รวม	<u>74,503</u>	<u>118,625</u>

เงินลงทุนในองค์กรอื่น แสดงอยู่ในรายการอื่น ๆ ซึ่ง ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2557 และ 2556 มีจำนวน 1,575 ล้านบาท และ 1,666 ล้านบาท ตามลำดับ

สินทรัพย์ไม่มีตัวตนของ สปท. ได้แก่ โปรแกรมคอมพิวเตอร์และระบบงาน แสดงอยู่ในรายการอื่น ๆ ซึ่ง ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2557 และ 2556 มีจำนวนสุทธิ 290 ล้านบาท และ 365 ล้านบาท ตามลำดับ และมีค่าตัดจำหน่ายประจำปี 2557 และ 2556 จำนวน 116 ล้านบาท และ 117 ล้านบาท ตามลำดับ

10. เงินรับฝาก ประกอบด้วย

	หน่วย : ล้านบาท	
	2557	2556
เงินรับฝากแบบไม่มีดอกเบีย		
เงินรับฝากจากรัฐบาล	184,751	320,092
เงินรับฝากจากสถาบันการเงิน	105,058	99,548
เงินรับฝากอื่น	<u>12,066</u>	<u>10,679</u>
	301,875	430,319
เงินรับฝากแบบมีดอกเบีย	<u>35,148</u>	<u>18,043</u>
รวม	<u>337,023</u>	<u>448,362</u>

เงินรับฝากแบบมีดอกเบีย เป็นเงินรับฝากที่ สปท. รับฝากจากสมาชิกสถาบันการเงินโดยจ่ายดอกเบีย เพื่อเป็นช่องทางให้สถาบันการเงินใช้ปรับสภาพคล่องสั้นวัน และ สปท. ใช้ควบคุมดูแลอัตราดอกเบียในตลาดเงิน ให้เหมาะสมในการส่งผ่านนโยบายการเงิน รวมทั้งสนับสนุนการพัฒนาตลาดการเงิน

11. สิทธิพิเศษถอนเงินที่ได้รับจัดสรร

สิทธิพิเศษถอนเงินที่ได้รับจัดสรรเป็นสิทธิพิเศษถอนเงินที่กองทุนการเงินระหว่างประเทศจัดสรรให้ ตามสัดส่วนโควตาที่ประเทศไทยมีอยู่ในกองทุนการเงินระหว่างประเทศซึ่ง ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2557 และ 2556 สิทธิพิเศษถอนเงินที่ได้รับจัดสรรมีจำนวน 970 ล้านหน่วยสิทธิพิเศษถอนเงิน เทียบเท่า 46,339 ล้านบาท และ 49,044 ล้านบาท ตามลำดับ

12. หลักทรัพย์ขายโดยมีสัญญาซื้อคืน

หลักทรัพย์ขายโดยมีสัญญาซื้อคืน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2557 และ 2556 มียอดคงค้างจำนวน 271,360 ล้านบาท และ 257,790 ล้านบาท ตามลำดับ ซึ่งเป็นการทำธุรกรรมในประเทศทั้งจำนวน

13. ตราสารหนี้ธนาคารแห่งประเทศไทย ประกอบด้วย

	หน่วย : ล้านบาท	
	2557	2556
พันธบัตร ธปท.		
อายุคงเหลือไม่เกิน 1 ปี	1,925,421	1,855,618
อายุคงเหลือเกิน 1 ปี	810,843	977,920
หัก ส่วนที่ถือโดย ธปท.	<u>(54,310)</u>	<u>(65,311)</u>
	2,681,954	2,768,227
ตราสารหนี้ ธปท. อื่น (อายุคงเหลือไม่เกิน 1 ปี)	<u>812,320</u>	<u>703,420</u>
รวม	<u>3,494,274</u>	<u>3,471,647</u>

ตราสารหนี้ที่ ธปท. เป็นผู้ออกประกอบด้วยพันธบัตร ธปท. และตราสารหนี้ ธปท. เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการดำเนินนโยบายการเงินของ ธปท. รวมทั้งเป็นการส่งเสริมพัฒนาการของตลาดเงินและตลาดตราสารหนี้ของไทย โดยในปี 2557 ธปท. มีค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยพันธบัตร ธปท. จำนวน 72,205 ล้านบาท และค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยตราสารหนี้ ธปท. จำนวน 17,230 ล้านบาท แสดงรายการเป็นส่วนหนึ่งของดอกเบี้ยจ่าย

พันธบัตร ธปท. ส่วนที่ถือโดย ธปท. เกิดจากการซื้อคืนพันธบัตร ธปท. เพื่อช่วยให้การบริหารสภาพคล่องในตลาดเงินเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

14. หนี้สินอื่น ประกอบด้วย

	หน่วย : ล้านบาท	
	2557	2556
เงินรับฝากจากกองทุนการเงินระหว่างประเทศ บัญชีที่ 1 และ 2	8,195	9,345
ตัวสัญญาใช้เงินที่ออกให้กองทุนการเงินระหว่างประเทศ	36,938	39,254
หนี้สินสุทธิจากสัญญาสวอปเงินตราต่างประเทศ	8,590	-
หนี้สินผลประโยชน์ของพนักงาน	4,511	3,910
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	17,777	18,317
อื่น ๆ	<u>2,776</u>	<u>1,429</u>
รวม	<u>78,787</u>	<u>72,255</u>

ทั้งนี้ หนี้สินผลประโยชน์ของพนักงาน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2557 ประกอบด้วย หนี้สินตามโครงการบำเหน็จบำนาญ 3,199 ล้านบาท และโครงการรักษาพยาบาลหลังออกจากงาน 1,312 ล้านบาท โดยการเปลี่ยนแปลงในมูลค่าปัจจุบันของหนี้สินผลประโยชน์ของพนักงาน มีดังนี้

	หน่วย : ล้านบาท	
	2557	2556
หนี้สินผลประโยชน์ของพนักงาน ณ วันที่ 1 มกราคม	3,910	3,800
ผลประโยชน์ของพนักงานสำหรับปี	227	204
ผลประโยชน์ที่จ่ายระหว่างปี	(407)	(354)
ผลประโยชน์ของพนักงานที่รับโอน (โอนออก) ระหว่างกิจการสุทธิ	14	(21)
ขาดทุนจากการประเมินการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย	<u>767</u>	<u>281</u>
หนี้สินผลประโยชน์ของพนักงาน ณ วันที่ 31 ธันวาคม	<u>4,511</u>	<u>3,910</u>

ข้อสมมติฐานหลักในการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย

อัตราคิดลดเฉลี่ย	2.96% - 6.23%
อัตราขึ้นเงินเดือนถัวเฉลี่ย	7.00%
อัตราแนวโน้มต้นทุนการรักษาพยาบาล	5.00%
อายุขัย	ตารางมรณะของประเทศไทย พ.ศ. 2551

15. เงินจัดสรรตามกฎหมาย

ตามพระราชกำหนดโอนสินทรัพย์บางส่วนในบัญชีสำรองพิเศษตามกฎหมายว่าด้วยเงินตรา พ.ศ. 2545 เพื่อชดเชยผลขาดทุนสะสมและเสริมสร้างความมั่นคง โดยในปี 2545 ธปท. ได้รับโอนเงินบาทจากบัญชีสำรองพิเศษของทุนสำรองเงินตรา จำนวน 165,000 ล้านบาท เพื่อชดเชยผลขาดทุนสะสม และส่วนที่เกินจากการชดเชยดังกล่าวแสดงไว้เป็นเงินจัดสรรตามกฎหมาย จำนวน 27,308 ล้านบาท ทั้งนี้ นับตั้งแต่ปี 2545 เป็นต้นมา ไม่มีรายการเคลื่อนไหวในบัญชีดังกล่าว

16. เงินสำรองเพื่อรักษาระดับกำไรนำส่งรัฐ

เงินสำรองเพื่อรักษาระดับกำไรนำส่งรัฐ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2557 มียอดคงเหลือ จำนวน 624 ล้านบาท เป็นเงินสำรองที่สะสมขึ้นจากกำไรสุทธิส่วนที่เหลือจากการจัดสรรกำไรสุทธิประจำปี 2533 - 2539 เพื่อรักษาระดับกำไรนำส่งรัฐตามหลักเกณฑ์การจัดสรรกำไรสุทธิที่ได้รับอนุมัติจากกระทรวงการคลังโดยกระทรวงการคลังจะเป็นผู้กำหนดการนำส่งเงินดังกล่าวเป็นรายได้แผ่นดินเพิ่มเติมทั้งนี้ นับตั้งแต่ปี 2545 เป็นต้นมา ไม่มีการจัดสรรกำไรสุทธิสะสมเข้าบัญชีดังกล่าวอีก

17. เงินสำรองอันเกิดจากการตีราคาสินทรัพย์และหนี้สิน ประกอบด้วย

	หน่วย : ล้านบาท	
	2557	2556
กำไร (ขาดทุน) ที่ยังไม่เกิดขึ้นจริงจากการแปลงค่าสินทรัพย์และหนี้สินที่เป็นเงินตราต่างประเทศ	(114,000)	115,691
กำไรที่ยังไม่เกิดขึ้นจริงจากการปรับมูลค่าเงินลงทุน	20,675	2,206
ขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจริงจากการปรับมูลค่าตราสารอนุพันธ์	(683)	(81)
กำไร (ขาดทุน) ที่ยังไม่เกิดขึ้นจริงจากการปรับมูลค่าสัญญาซื้อขายฝาก	33	(136)
รวม	(93,975)	117,680

เงินสำรองอันเกิดจากการตีราคาสินทรัพย์และหนี้สิน มีไว้เพื่อสะสมผลกำไรหรือขาดทุนจากการตีราคาสินทรัพย์และหนี้สินของ ธปท. ตามที่กำหนดไว้ในมาตรา 13 (2) แห่ง พ.ร.บ. ธปท.

18. ขาดทุนสะสม

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2557 และ 2556 ธปท. มียอดคงค้างในบัญชีขาดทุนสะสม จำนวน 572,901 ล้านบาท และ 442,656 ล้านบาท ตามลำดับ รายละเอียดการเปลี่ยนแปลงขาดทุนสะสมปรากฏในงบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนกองทุน

ทั้งนี้ สาเหตุการขาดทุนในปี 2557 เกิดจากดอกเบี้ยจ่ายจากการดูดซับสภาพคล่องในการดำเนินนโยบายการเงิน

19. รายได้อื่น ประกอบด้วย

	หน่วย : ล้านบาท	
	2557	2556
กำไรจากการจำหน่ายเงินลงทุน	1,848	13,025
อื่น ๆ	<u>170</u>	<u>2,185</u>
รวม	<u>2,018</u>	<u>15,210</u>

20. ผลตอบแทนผู้บริหารสำคัญ

ในปี 2557 และ 2556 สปท. ได้จ่ายผลตอบแทนให้แก่ผู้บริหารตั้งแต่ระดับรองผู้ว่าการขึ้นไป และคณะกรรมการชุดต่าง ๆ ตาม พ.ร.บ. สปท. ที่มีหน้าที่และความรับผิดชอบในการวางแผน สิ่งการและ ควบคุมการดำเนินการของ สปท. จำนวน 62 ล้านบาท และ 60 ล้านบาท ตามลำดับ

21. ภาวะผูกพันและหนี้สินที่อาจเกิดขึ้น

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2557 สปท. มีภาวะผูกพันและหนี้สินที่อาจเกิดขึ้น ดังนี้

21.1 สัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า

สปท. มีภาวะผูกพันสุทธิในการซื้อเงินตราต่างประเทศ เทียบเท่า 864 ล้านดอลลาร์ สรอ. และขาย เงินตราต่างประเทศ เทียบเท่า 883 ล้านดอลลาร์ สรอ. ซึ่งจะครบกำหนดในปี 2558

นอกจากนี้ สปท. มีภาวะผูกพันตามสัญญาซื้อขายฝากเงินเยนญี่ปุ่น เทียบเท่า 39 ล้านดอลลาร์ สรอ. ซึ่งจะครบกำหนดในปี 2558 - 2563

ทั้งนี้ สปท. ได้แสดงมูลค่ายุติธรรมของสัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้าดังกล่าว ไว้ในสินทรัพย์อื่นตามหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 9 หรือหนี้สินอื่นตามหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 14

21.2 สัญญาสวอปเงินตราต่างประเทศ

สปท. มีภาวะผูกพันสุทธิในการปฏิบัติตามสัญญาสวอปเงินตราต่างประเทศ โดยเป็นการซื้อเงินตรา ต่างประเทศ เทียบเท่า 28,094 ล้านดอลลาร์ สรอ. และขายเงินตราต่างประเทศ เทียบเท่า 5,535 ล้านดอลลาร์ สรอ. ซึ่งจะครบกำหนดในปี 2558

ทั้งนี้ สปท. ได้แสดงมูลค่าสุทธิจากภาระคงค้างของสัญญาสวอปเงินตราต่างประเทศเป็นหนี้สินอื่น ตามหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 14

21.3 สัญญาซื้อขายในอนาคต

สปท. มีภาวะผูกพันสุทธิในการปฏิบัติตามสัญญาซื้อขายหลักทรัพย์ในอนาคต โดยเป็นการซื้อ หลักทรัพย์ เทียบเท่า 27 ล้านดอลลาร์ สรอ. และขายหลักทรัพย์ เทียบเท่า 4,594 ล้านดอลลาร์ สรอ. ซึ่งจะครบกำหนด ในปี 2558

21.4 สัญญาความตกลงกับธนาคารกลางอื่น

21.4.1 สปท. มีบันทึกข้อตกลงเรื่องการแลกเปลี่ยนเงินตราอาเซียน (ASEAN Swap Arrangement - ASA) เพื่อให้ความช่วยเหลือทางการเงินระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียนอายุสัญญา 2 ปี สิ้นสุด วันที่ 16 พฤศจิกายน 2558 โดยกรณีประเทศสมาชิกประสบปัญหาทางการเงิน สปท. จะสมทบเงินช่วยเหลือ ในวงเงิน 300 ล้านดอลลาร์ สรอ. และ สปท. สามารถขอรับความช่วยเหลือได้ 2 เท่าของวงเงินสมทบหรือไม่เกิน 600 ล้านดอลลาร์ สรอ. ทั้งนี้ ในปี 2557 สปท. และคู่สัญญามีได้มีการขอใช้วงเงินตามบันทึกข้อตกลงดังกล่าว

21.4.2 ธปท. และกระทรวงการคลัง เป็นภาคีในสัญญาความตกลงมาตรการริเริ่มเชียงใหม่ไปสู่การเป็นพหุภาคี (Chiang Mai Initiative Multilateralisation Agreement - CMIM) ซึ่งเป็นความตกลงระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน และประเทศจีน ญี่ปุ่น เกาหลี ตั้งแต่วันที่ 24 มีนาคม 2553 โดยล่าสุดได้ลงนามสัญญาความตกลงมาตรการริเริ่มเชียงใหม่ไปสู่การเป็นพหุภาคีฉบับปรับปรุงเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของกลไกซึ่งมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 17 กรกฎาคม 2557 ส่งผลให้ ธปท. ต้องสมทบเงินช่วยเหลือในกรณีที่ประเทศสมาชิกประสบปัญหาหรือมีแนวโน้มจะประสบปัญหาทางการเงินในวงเงินไม่เกิน 9,104 ล้านดอลลาร์ สรอ. และ ธปท. สามารถขอรับความช่วยเหลือได้ในวงเงิน 2.5 เท่า ของวงเงินสมทบ หรือไม่เกิน 22,760 ล้านดอลลาร์ สรอ. ทั้งนี้ ในปี 2557 ธปท. และคู่สัญญาได้มีการขอใช้วงเงินตามสัญญาดังกล่าว

21.4.3 ธปท. มีการลงนามความตกลงทวิภาคีว่าด้วยการแลกเปลี่ยนเงินสกุลท้องถิ่น (บาท-หยวน) (Chinese Yuan/Thai Baht Bilateral Swap Arrangement - BSA) กับธนาคารกลางแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน เพื่อส่งเสริมการใช้เงินสกุลท้องถิ่นในการชำระธุรกรรมการค้าระหว่างประเทศวงเงินรวม 70,000 ล้านหยวน หรือเทียบเท่า 370,000 ล้านบาท โดยมีอายุสัญญา 3 ปี สิ้นสุดวันที่ 22 ธันวาคม 2560 ทั้งนี้ ในปี 2557 ธปท. และคู่สัญญาได้มีการขอใช้วงเงินตามความตกลงดังกล่าว

21.5 ภาระผูกพันกับกองทุนการเงินระหว่างประเทศ

ธปท. โดยความเห็นชอบจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง มีภาระผูกพันกับกองทุนการเงินระหว่างประเทศ ดังนี้

21.5.1 ความตกลงให้กู้แก่กองทุนการเงินระหว่างประเทศฉบับใหม่ (New Arrangement to Borrow - NAB) วงเงิน 340 ล้านหน่วยสิทธิพิเศษถอนเงิน ทั้งนี้ กองทุนการเงินระหว่างประเทศได้ขอใช้วงเงินดังกล่าวบางส่วนซึ่งแสดงไว้ในเงินให้กู้ยืมตามหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 7

21.5.2 ความตกลงให้กู้แก่กองทุนการเงินระหว่างประเทศภายใต้โครงการ 2012 Bilateral Borrowing ในรูปแบบ Note Purchase Agreement (NPA) วงเงิน 1,000 ล้านดอลลาร์ สรอ. ทั้งนี้ ในปี 2557 กองทุนการเงินระหว่างประเทศมิได้มีการขอใช้วงเงินตามความตกลงดังกล่าว

21.6 หนี้สินที่อาจเกิดขึ้นจากคดีฟ้องร้อง

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2557 ในการดำเนินกิจการตามปกติ ธปท. ถูกฟ้องร้องเป็นทุนทรัพย์รวมจำนวน 3,616 ล้านบาท ซึ่งในขณะนี้ยังไม่ทราบผลของคดี และจากการคาดการณ์เมื่อคดีถึงที่สุดความเสียหาย ซึ่งเป็นทุนทรัพย์ที่ถูกฟ้องร้องน่าจะไม่มีผลกระทบต่อฐานะการเงินและผลการดำเนินงานของ ธปท.

22. การบริหารความเสี่ยงของ ธปท.

กระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยงของ ธปท. ยึดหลักการมีธรรมาภิบาลที่ดี โดยมีคณะกรรมการต่าง ๆ ทำหน้าที่ดูแลและจัดการการบริหารความเสี่ยงของ ธปท. เช่น คณะกรรมการบริหารความเสี่ยง (คบส.) ของ ธปท. ซึ่งมีผู้ว่าการเป็นประธาน และ คณะอนุกรรมการบริหารความเสี่ยงทางการเงิน (อสง.) ของ ธปท. ซึ่งมีรองผู้ว่าการด้านเสถียรภาพการเงินเป็นประธาน เป็นต้น นอกจากนี้ ยังมีคณะกรรมการกำกับดูแลความเสี่ยง (กคส.) ซึ่งแต่งตั้งโดยคณะกรรมการ ธปท. จากผู้ทรงคุณวุฒิจากภายนอก เพื่อทำหน้าที่ช่วยคณะกรรมการ ธปท. ในการดูแลการบริหารความเสี่ยงและกระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยงในภาพรวมของ ธปท. ให้เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาลที่ดี และสร้างความมั่นใจว่าคณะกรรมการ ธปท. ได้ตระหนักถึงความเสี่ยงหลักที่อาจส่งผลกระทบต่อผลการดำเนินงานของ ธปท. ทั้งนี้ ฝ่ายบริหารความเสี่ยงองค์กรจะเป็นหน่วยงานหลักในการดำเนินการให้เป็นไปตามนโยบายของ ธปท. และคณะกรรมการต่าง ๆ

22.1 การบริหารความเสี่ยงทางการเงิน

22.1.1 ความเสี่ยงทางการเงินของ ธปท.

ความเสี่ยงหลักที่มีผลต่องบการเงินของ ธปท. มีดังนี้

22.1.1.1 ความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยน (Foreign Exchange Rate Risk) เกิดจากการที่สินทรัพย์ของ ธปท. ประกอบด้วยสินทรัพย์ที่เป็นเงินตราต่างประเทศเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งจำเป็นในการดำเนินนโยบายการเงินและดูแลเสถียรภาพค่าเงิน เพื่อสร้างความเชื่อมั่นของสาธารณชนทั้งในประเทศและต่างประเทศต่อความมีเสถียรภาพทางเศรษฐกิจและการเงินของประเทศ ในขณะที่หนี้สินส่วนใหญ่ของ ธปท. อยู่ในสกุลเงินบาท

22.1.1.2 ความเสี่ยงจากอัตราดอกเบี้ย (Interest Rate Risk) เกิดจากการที่อัตราดอกเบี้ยภายในประเทศซึ่งเป็นผลจากการดำเนินนโยบายการเงิน อาจแตกต่างจากอัตราดอกเบี้ยที่ ธปท. ได้รับจากการลงทุนในต่างประเทศเป็นอย่างมาก

22.1.2 การบริหารความเสี่ยงทางการเงินของเงินสำรองระหว่างประเทศ

การนำเงินสำรองระหว่างประเทศไปลงทุนในสินทรัพย์ต่างประเทศ ส่งผลให้เกิดความเสี่ยงทางการเงิน ทั้งความเสี่ยงด้านตลาด (Market Risk) ความเสี่ยงด้านเครดิต (Credit Risk) และความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง (Liquidity Risk) ในสภาวะการณ์ปัจจุบันที่ตลาดพันธบัตรรัฐบาลของประเทศหลัก ๆ ยังคงให้อัตราผลตอบแทนต่ำอันเป็นผลมาจากการดำเนินนโยบายการเงินแบบผ่อนคลายของธนาคารกลางของประเทศต่าง ๆ ธปท. จึงได้มีการขยายขอบเขตการลงทุนไปในตลาดและสินทรัพย์ประเภทใหม่ ๆ อย่างต่อเนื่องเพื่อเพิ่มอัตราผลตอบแทนและกระจายความเสี่ยง โดยที่ยังคำนึงถึงความมั่นคง สภาพคล่อง ผลตอบแทน และการบริหารความเสี่ยงทางการเงินเป็นสำคัญ

วัตถุประสงค์หลักในการบริหารความเสี่ยงทางการเงินเพื่อลดผลกระทบต่อการบริหารเงินสำรองระหว่างประเทศ มีดังนี้

- ก. รักษามูลค่าของเงินสำรองระหว่างประเทศเมื่อวัดค่าตามสกุลเงินที่มีความมั่นคงสูง
- ข. ความเสี่ยงทางการเงินโดยรวมของเงินสำรองระหว่างประเทศอยู่ในระดับที่ยอมรับได้ และมีการกระจายความเสี่ยงที่ดี

แนวทางการบริหารความเสี่ยงทางการเงินเพื่อลดผลกระทบต่อการบริหารเงินสำรองระหว่างประเทศ มีดังนี้

22.1.2.1 ความเสี่ยงด้านตลาด (Market Risk) ประกอบด้วยความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ย (Interest Rate Risk) ซึ่งเกิดจากการลงทุนในสินทรัพย์ และความเสี่ยงด้านอัตราแลกเปลี่ยน (Foreign Exchange Rate Risk) ซึ่งเกิดจากการลงทุนในสกุลเงิน

ธปท. บริหารความเสี่ยงด้านตลาดโดยการกำหนดองค์ประกอบของสินทรัพย์และสกุลเงินของกองทุนที่ใช้เป็นดัชนีอ้างอิง (Benchmark Portfolio) ให้มีการเปรียบเทียบระหว่างผลตอบแทนและความเสี่ยงที่เหมาะสม และอยู่ภายใต้ระดับความเสี่ยงที่คณะกรรมการ ธปท. กำหนด รวมทั้งมีการกำหนดระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ (Tracking Error Limits) จากการบริหารแบบที่สามารถเบี่ยงเบนออกจากดัชนีอ้างอิงได้ (Active Management) โดยแยกเป็นระดับการเบี่ยงเบนด้านสินทรัพย์และด้านสกุลเงิน รวมทั้งมีระบบงานที่ใช้ในการควบคุมดูแลไม่ให้มีการลงทุนที่เบี่ยงเบนเกินไปจากระดับความเสี่ยงที่กำหนด

ในการจัดทำดัชนีอ้างอิงนั้น ได้ใช้หลักการสากลในการจัดทำเพื่อให้ได้กองทุนที่มีการกระจายตัวของสินทรัพย์และสกุลเงินที่ให้ผลตอบแทนสูงสุด ณ ระดับความเสี่ยงหนึ่ง ๆ ซึ่งเป็นค่าความเสี่ยงรวมของความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ย และความเสี่ยงด้านอัตราแลกเปลี่ยน นอกจากนั้น ธปท. ยังทำการวิเคราะห์ความเสี่ยงโดยวิธี Stress Test เพื่อประเมินผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นต่อเงินสำรองระหว่างประเทศภายใต้สภาวะตลาดต่าง ๆ

22.1.2.2 ความเสี่ยงด้านเครดิต (Credit Risk) คือ ความเสี่ยงที่ ธปท. อาจไม่ได้รับการชำระคืนเงินต้นหรือดอกเบี้ย หรือมีผลขาดทุนจากการที่คู่ค้าหรือผู้ออกตราสารไม่สามารถปฏิบัติตามข้อผูกพันที่มีกับ ธปท. ความเสี่ยงนี้รวมถึงความเสี่ยงที่มูลค่าตลาดของตราสารหนี้ด้อยค่าลงจากการปรับลดอันดับความน่าเชื่อถือ (Credit Rating Downgrades) ของตราสารหนี้หรือของผู้ออกตราสารหนี้

แนวทางการบริหารความเสี่ยงด้านเครดิตของ ธปท. มีดังนี้

- (1) กำหนดอันดับเครดิตขั้นต่ำ (Minimum Credit Rating) ของคู่ค้าและผู้ออกตราสาร เพื่อจำกัดให้ระดับ Credit Value-at-Risk อยู่ในระดับที่ต่ำ
- (2) กำหนด Aggregate Credit Exposure Limits ของคู่ค้าในรูปของ Deposit Equivalent Exposure โดยพิจารณาจากอันดับเครดิตและจำนวนคู่ค้าที่เหมาะสม
- (3) กำหนด Individual Credit Exposure Limit ของคู่ค้าตามอันดับเครดิตโดยมีการปรับ Limit ตามเครื่องชี้แนวโน้มการปรับลดอันดับเครดิตก่อนการปรับลดอันดับเครดิตจริง
- (4) กำหนด Sovereign Credit Limits โดยพิจารณาจากอันดับเครดิตของแต่ละประเทศเป็นสำคัญ และเป็นข้อมูลที่น่าไปใช้ในการสร้างดัชนีอ้างอิง

22.1.2.3 ความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง (Liquidity Risk) อาจเกิดได้จากการที่ ธปท. ไม่สามารถเปลี่ยนสินทรัพย์เป็นเงินสดได้ภายในเวลาที่ต้องการโดยมีต้นทุนที่เหมาะสม

การบริหารความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง เน้นการกำหนดระดับสินทรัพย์ที่มีสภาพคล่องต่ำ (Illiquid Assets) ให้อยู่ในระดับที่เหมาะสม โดยพิจารณาจากความต้องการในด้านสภาพคล่องและการเปรียบเทียบระหว่างประโยชน์ที่ได้รับจากการลงทุนในสินทรัพย์สภาพคล่องต่ำ (Liquidity Premium) และผลเสียหายทางการเงินที่อาจเกิดขึ้นจากการที่ต้องขายสินทรัพย์นั้น

22.2 การบริหารความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ

ธปท. ได้กำหนดให้ทุกส่วนงานใน ธปท. มีการประเมินความเสี่ยงและการควบคุมด้วยตนเอง (Control Self - Assessment - CSA) อย่างน้อยปีละหนึ่งครั้งเพื่อนำผลไปปรับปรุงกระบวนการทำงานให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลยิ่งขึ้น นอกจากนี้ ธปท. ได้ทบทวนกระบวนการในการรายงานเหตุการณ์ความเสียหายที่เกิดขึ้น จากความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ (Operational Loss Incident Reporting) เพื่อประโยชน์ในการรวบรวมข้อมูลที่จะใช้ในการวิเคราะห์ติดตามความเสี่ยง และกำหนดแนวทางป้องกันมิให้เกิดเหตุการณ์ขึ้นอีกในอนาคต รวมทั้งได้ใช้ระบบบริหารความเสี่ยง (Risk Management System - RMS) เป็นเครื่องมือในการสนับสนุนการบริหารจัดการความเสี่ยงของ ธปท.

สำหรับการบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจ (Business Continuity Management) ธปท. มีแผนฉุกเฉินเพื่อรองรับสถานการณ์ต่าง ๆ ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อการทำงานของ ธปท. โดยในช่วงต้นปี 2557 เกิดความไม่สงบทางการเมืองที่ค่อนข้างยืดเยื้อ และส่งผลกระทบต่อการเดินทางมาปฏิบัติงานบริเวณพื้นที่ ธปท. สำนักงานใหญ่ ธปท. ได้ดำเนินการตามแผนฉุกเฉินโดยย้ายไปปฏิบัติงาน ณ สถานที่สำรองนอกเขต กทม. เป็นการชั่วคราว ทั้งนี้ การปฏิบัติงานตามแผนฉุกเฉินดังกล่าวส่งผลให้ ธปท. สามารถดำเนินงานหลักได้อย่างต่อเนื่องไม่หยุดชะงัก และสามารถสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ประชาชนต่อระบบการเงินของประเทศได้ในระดับหนึ่ง

23. การอนุมัติงบการเงิน

งบการเงินนี้ได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการ ธปท. ให้ออกงบการเงิน เมื่อวันที่ 18 มีนาคม 2558